Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0230

Vieningas atsakas į pastarojo meto Rusijos padarytus ES valstybių narių oro erdvės ir ypatingos svarbos infrastruktūros pažeidimus

2025 m. spalio 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl vieningo atsako į pastarojo meto Rusijos padarytus ES valstybių narių oro erdvės ir ypatingos svarbos infrastruktūros pažeidimus (2025/2901(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Chartiją ir į pagrindinius tarptautinės teisės principus,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (SESV) 42 straipsnio 7 dalį ir 24 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Ukrainos ir Rusijos,

– atsižvelgdamas į Baltąją knygą dėl Europos gynybos parengties 2030 m. ir į savo 2025 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl jos[1],

– atsižvelgdamas į 2025 m. gegužės 27 d. Tarybos reglamentą (ES) 2025/1106, kuriuo nustatoma Europos saugumo veiksmų (SAFE) stiprinant Europos gynybos pramonę priemonė[2],

– atsižvelgdamas į 2024 m. kovo 5 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės programa ir priemonių sistema savalaikiam gynybos produktų prieinamumui ir tiekimui užtikrinti (EGPP) (COM(2024)0150),

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Ukrainos ir Rusijos, ypač į rezoliucijas, priimtas po 2022 m. vasario mėn. Rusijos plataus masto invazijos į Ukrainą ir 2014 m. vasario 19 d. Krymo pusiasalio

---

1 OL C, C/2025/3151, 2025 6 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.

2 OL L, 2025/1106, 2025 5 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj.

aneksijos,

– atsižvelgdamas į tarptautinę teisinę terorizmo prevencijos ir kovos su juo sistemą, įskaitant 2017 m. vasario 13 d. priimtą JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 2341 dėl ypatingos svarbos infrastruktūros apsaugos nuo teroro aktų,

– atsižvelgdamas į Komisijos pirmininkės Ursulos von der Leyen 2025 m. rugsėjo 10 d. pranešimą apie Sąjungos padėtį,

– atsižvelgdamas į 2025 m. rugsėjo 10 d. NATO generalinio sekretoriaus Marko Rutte pareiškimą dėl Rusijos dronų įvykdyto Lenkijos oro erdvės pažeidimo,

– atsižvelgdamas į Lenkijos ministro pirmininko pavaduotojo Radosławo Sikorskio kalbą, pasakytą skubiai sušauktoje 2025 m. rugsėjo 22 d. JT Saugumo Tarybos sesijoje,

– atsižvelgdamas į 2025 m. rugsėjo 22 d. Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Kajos Kallas pareiškimą dėl Estijos oro erdvės pažeidimo, pateiktą skubiai sušauktoje JT Saugumo Tarybos sesijoje,

– atsižvelgdamas į 2025 m. rugsėjo 23 d. Šiaurės Atlanto Tarybos pareiškimą dėl Rusijos neseniai įvykdytų oro erdvės pažeidimų,

– atsižvelgdamas į 2025 m. rugsėjo 26 d. Komisijos nario Andriaus Kubiliaus pareiškimą po aukšto lygio vaizdo konferencijos dėl Rytų flango bendradarbiavimo gynybos srityje,

– atsižvelgdamas į 2025 m. spalio 1 d. Tarybos pirmininko António Costos pastabas spaudos konferencijoje po neoficialaus valstybių ar vyriausybių vadovų susitikimo,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 136 straipsnio 2 ir 4 dalis,

A. kadangi pastaraisiais metais Rusija ne kartą vykdė tyčinius hibridinio karo veiksmus Sąjungos teritorijoje, įskaitant kibernetinius išpuolius, dezinformacijos kampanijas ir kišimąsi į rinkimus, energijos naudojimą kaip ginklą, padegimus, ypatingos svarbos infrastruktūros sabotažą, pasaulinės palydovinės navigacijos sistemų (GNSS) (įskaitant GPS) signalų trikdymą ir jų klastojimą, taip pat karines provokacijas, įskaitant oro erdvės pažeidimus naikintuvų ir didelio nuotolio kovinių dronų skrydžiais, kartu siekdama skleisti baimę tarp ES piliečių, destabilizuoti politinę padėtį valstybėse narėse ir sumažinti ES paramą Ukrainai;

B. kadangi Rusijos įsibrovimai į NATO ir ES oro erdvę, kurie yra sunkus valstybių narių ir tarptautinės teisės pažeidimas, vyksta nuo pat Rusijos plataus masto invazijos į Ukrainą pradžios, ir pastaruoju metu pasiekė precedento neturintį mastą, ir dėl to kyla klausimų, ar Rusija nemėgina išbandyti NATO ryžto, ar nukreipti šios

organizacijos dėmesio ir išteklių nuo karo Ukrainoje;

C. kadangi 2025 m. liepos 28 d. Rusijos dronas su sprogmenimis įskrido iš Baltarusijos į Lietuvos oro erdvę ir nukrito jos teritorijoje esančiame kariniame poligone; kadangi 2025 m. spalio 4 d. į Lietuvos oro erdvę iš Baltarusijos patekę kontrabandą gabenę oro balionai smarkiai sutrikdė Vilniaus tarptautinio oro uosto veiklą;

D. kadangi 2025 m. rugsėjo 10 d. septynių valandų laikotarpiu maždaug 20 Rusijos dronų įskrido į Lenkijos teritorijos gilumą, kol jų nenumušė NATO lėktuvai arba kol jie nesudužo, ir tai yra pirmas tiesioginis NATO ir Rusijos karinis susirėmimas nuo to laiko, kai prasidėjo plataus masto invazija;

E. kadangi 2025 m. rugsėjo 19 d. trys Rusijos naikintuvai MiG-31 pažeidė Estijos oro erdvę ir joje išbuvo 12 minučių, pažeidė saugumo zoną virš Lenkijos gręžimo platformos Baltijos jūroje, ignoravo NATO F-35 pilotų signalus ir galiausiai buvo išlydėti atgal į tarptautinę oro erdvę;

F. kadangi 2025 m. rugsėjo 25 d. Lietuvoje buvo pakelti Vengrijos „Gripen“ naikintuvai, kad perimtų penkis Rusijos naikintuvus, kurie skrido netoli NATO oro erdvės nesilaikydami tarptautinių skrydžių saugos taisyklių; kadangi orlaiviai buvo vizualiai identifikuoti Latvijos vakarų pakrantėje anksčiau nei jie buvo palydėti iš NATO oro erdvės;

G. kadangi nuo 2022 m. vasario mėn. į Rumunijos oro erdvę Rusijos dronai įskrido 11 kartų, ir dar 39 kartus Rumunijos teritorijoje nukrito dronų fragmentų; kadangi naujausias atvejis buvo 2025 m. rugsėjo 13 d., kai Rusijos dronas „Geran“ vėl pažeidė Rumunijos oro erdvę ir buvo perimtas dviejų naikintuvų F-16; kadangi panašių incidentų buvo ir Moldovos Respublikoje;

H. kadangi Danija, Švedija, Norvegija, Lietuva, Prancūzija, Vokietija ir Belgija patyrė koordinuotus dronų įsibrovimus virš arba šalia civilinių ir karinių oro uostų ar karinių objektų ir dėl to buvo laikinai uždaryti oro uostai;

I. kadangi naujausi dronų įsibrovimai visame Baltijos jūros regione byloja apie didelę hibridinę grėsmę saugiam ir veiksmingam Bendro Europos dangaus iniciatyvos įgyvendinimui; kadangi dėl šių įsibrovimų buvo padaryta žala infrastruktūrai ir patirta ekonominių nuostolių;

J. kadangi gali būti, kad dronai paleidžiami iš laivų, įskaitant laivus, priklausančius Rusijos šešėliniam laivynui, plaukiojančiam Baltijos jūroje, siekiant apeiti sankcijas;

K. kadangi Europos vadovai laikosi nuomonės, kad šie incidentai yra tyčinės Rusijos organizuojamos provokacijos, ir juos laiko beatodairiško ir neatsakingo Rusijos elgesio modelio dalimi, o Rusija nuolat atsisako pripažinti atsakomybę už tokius incidentus ir vietoj to

neigia visus įrodymus, kaltina valstybes nares suklastotus pranešimus ir skleidžia dezinformaciją, kad diskredituotų ES ir jos sąjungininkus, taip pat melagingai kaltę verčia Ukrainai;

L. kadangi po šių įsibrovimų NATO sąjungininkės, įskaitant Lenkiją ir Estiją, paprašė taikyti Šiaurės Atlanto sutarties 4 straipsnį; kadangi ES valstybės narės aptarė šiuos įsibrovimus savo nuolatinių atstovų posėdžiuose;

M. kadangi po incidento Lenkijoje NATO pradėjo „Eastern Sentry“ karinę veiklą, kad apsaugotų ypatingos svarbos povandeninę infrastruktūrą Baltijos jūroje, padidintų informuotumą apie padėtį jūroje reaguojant į Rusijos sabotažą ir sustiprintų savo oro gynybos padėtį visame Rytų flange, o Suomija, Švedija ir Danija dalyvavo pratybose „Protective Fence 25“, skirtose stiprinti gynybos pajėgumus ir parengtį, kiek tai susiję su išsibarsčiusiais dariniais;

N. kadangi Rusija nuo 2022 m. vasario 24 d. kariauja neteisėtą, neišprovokuotą ir nepateisinamą plataus masto agresijos karą prieš Ukrainą ir tai daro akivaizdžiai pažeisdama JT chartiją ir pagrindinius tarptautinės teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės principus; kadangi Rusijos pajėgos toliau sistemingai rengia dronų ir raketų antpuolius prieš Ukrainos miestus ir taikosi į civilius gyventojus, be kita ko, atakuoja greitosios pagalbos automobilius ir gelbėtojus; kadangi dronų naudojimas prieš aiškiai atpažįstamus civilius objektus, šių žudynių vaizdo medžiagos platinimas ir aiškių grasinimų skelbimas socialinėje medijoje rodo koordinuotą valstybės politiką, kuria siekiama terorizuoti gyventojus ir priversti juos persikelti; kadangi per paskutinius antpuolius nukentėjo Ukrainos vyriausybės pastatai, taip pat ES misija ir Lenkijos ambasada ir tai rodo, kad Kremlius taikinius pasirenka tikslingai; kadangi Rusijoje per mėnesį pagaminami tūkstančiai dronų ir jos gamybos pajėgumai toliau didinami;

O. kadangi Ukrainos saugumas yra susijęs su Europos, transatlantiniu ir pasauliniu saugumu, o Rusija siekia nukreipti NATO dėmesį ir išteklius nuo paramos Ukrainai į savo teritorijos gynybą;

P. kadangi kai kurios NATO šalys, įskaitant Lenkiją, įspėjo, kad yra pasirengusios numušti į jų teritoriją įskrendančius Rusijos orlaivius, o NATO pabrėžia, kad sprendimai numušti įsibrovusius orlaivius grindžiami turima žvalgybine informacija apie keliamą grėsmę, įskaitant ketinimus ir ginkluotę;

Q. kadangi Jungtinių Amerikos Valstijų pozicija dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą yra nenuspėjama, todėl ES ir jos valstybės narės tampa pagrindinėmis Ukrainos strateginėmis sąjungininkėmis ir reikia stipresnio, vieningo Europos atsako siekiant apginti ES piliečius, regioninį stabilumą ir tarptautinę taiką; kadangi ES ir JAV bendradarbiavimas saugumo ir gynybos srityje tebėra labai svarbus ir turėtų būti stiprinamas; kadangi norint veiksmingai atgrasyti

Rusiją nuo agresijos reikia tvirtų saugumo garantijų, kurias bendradarbiaudamos koordinuotų ES ir Jungtinės Amerikos Valstijos;

R. kadangi oro gynybos sistemos, užtikrinančios apsaugą nuo dronų, veikia kinetiniu principu arba jose naudojamos elektroninės atsakomosios priemonės, visų pirma, trukdytuvai, siekiant nutraukti dronų valdymą ir (arba) priversti orlaivį tūpti;

S. kadangi, siekdamos užtikrinti saugumą neformaliame ES valstybių ar vyriausybių vadovų susitikime 2025 m. spalio 1–2 d. Kopenhagoje, Danijos valdžios institucijos uždraudė visus civilinių dronų skrydžius Danijos oro erdvėje nuo rugsėjo 29 d. iki 2025 m. spalio 3 d.; kadangi kelios valstybės narės padėjo Danijai rengiantis neformaliam susitikimui užtikrinti šias saugumo priemones;

T. kadangi po neformalaus valstybių ar vyriausybių vadovų susitikimo 2025 m. spalio 1 d. pateiktame Tarybos pirmininko António Costos pareiškime aiškiai parodytas noras pagerinti pajėgumų sąveikumą ir tvirtas įsipareigojimas įgyvendinti Rytų flango sergėjimo pavyzdinę iniciatyvą, be kita ko, pasitelkiant atitinkamų pirmaujančių šalių koordinuojamas pajėgumų koalicijas, ir ES dronų sienos iniciatyvą, pabrėžiant ES ir NATO įsipareigojimą kolektyvinės gynybos nuo konvencinių ir hibridinių grėsmių srityje ir įsipareigojimą stiprinti regiono saugumą ir stabilumą;

U. kadangi pastarojo meto įsibrovimai į oro erdvę reikalauja ryžtingo atsako ir visapusiško požiūrio būsimose 2030 m. gynybos parengties veiksmų gairėse;

V. kadangi po neteisėtos Krymo aneksijos turėjo būti pradėtas visateisės daugiasluoksnės oro erdvės gynybos kūrimo procesas; kadangi sprendimai, finansavimas, viešieji pirkimai ir įsigijimas bei operacinis pajėgumas užtrunka;

W. kadangi Bulgarijai, Danijai, Estijai, Suomijai, Vokietijai, Vengrijai, Latvijai, Lietuvai, Lenkijai, Rumunijai, Slovakijai ir Švedijai būtų labai svarbu turėti visaverčius ES bepiločių orlaivių pajėgumus NATO rytiniame flange ir Baltijos jūros bei Juodosios jūros regionuose; kadangi tokiems pajėgumams užtikrinti pagal dabartinę ir kitą daugiametę finansinę programą (DFP) reikėtų numatyti didelių su gynyba susijusių Europos investicijų;

X. kadangi reikia skubiai imtis priemonių Europos gynybos technologinei ir pramoninei bazei (EGTPB) stiprinti, kad būtų padidinti ES gynybos pramonės gamybos pajėgumai, sustiprintas Europos gynybos pramonės konkurencingumas ir užtikrintas gynybos produktų tiekimas;

Y. kadangi reikia nuolatinių pastangų ir investicijų siekiant skatinti technologines inovacijas ir mokslinius tyrimus gynybos srityje, kad būtų remiama EGTPB ir Europos strateginis savarankiškumas;

1. reiškia visišką solidarumą su Moldova, taip pat su Danija, Švedija, Lenkija, Lietuva, Latvija, Suomija, Rumunija, Estija ir visomis kitomis valstybėmis narėmis, kurioms Rusija kelia tiesioginę grėsmę ir kurių atžvilgiu vykdo karines provokacijas bei hibridinio karo veiksmus; mano, kad tyčiniai Rusijos agentų vykdomi ES oro eismo trikdymo veiksmai, nukreipti prieš Europos ypatingos svarbos karines paslaugas ir infrastruktūrą, taip pat ES bei valstybių narių, naudojančių bepiločius orlaivius, politinių institucijų veikimą, įgauna pagreitį, todėl kyla rizika, kad jie bus adekvačiai neįvertinti, jie kelia pavojų gyvybei, yra šiurkštus taikytinų tarptautinių normų pažeidimas ir kelia rimtą grėsmę ES piliečiams, taikai ir saugumui Europoje;

2. ragina parengti iniciatyvą, pagal kurią ES ir jos valstybės narės galėtų imtis koordinuotų, vieningų ir proporcingų veiksmų prieš visus jų oro erdvės pažeidimus, įskaitant pavojų oro erdvėje keliančių objektų numušimą; griežtai smerkia beatodairiškus ir eskalavimą lemiančius Rusijos veiksmus – ES valstybių narių ir NATO sąjungininkių Lenkijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Rumunijos oro erdvės pažeidimus, taip pat tyčinius dronų įsiveržimus, nukreiptus į ypatingos svarbos infrastruktūrą Danijoje, Švedijoje ir Norvegijoje, kurie yra Rusijos sistemingo karinio bei hibridinio karo ir provokacijų prieš ES ir jos valstybes nares dalis; pareiškia, kad Rusija yra visiškai ir nedviprasmiškai atsakinga už veiksmus, įvykdytus Lenkijos, Estijos ir Rumunijos oro erdvėje;

3. palankiai vertina ryžtingą ir proporcingą NATO pajėgų atsaką, įskaitant Rusijos naikintuvų perėmimą ir palydėjimą iš Estijos oro erdvės ir Rusijos dronų numušimą virš Lenkijos; pripažįsta greitą ir koordinuotą kai kurių valstybių narių ir NATO partnerių ginkluotųjų pajėgų atsaką siekiant apsaugoti Europos dangų; visapusiškai remia NATO pastangas stiprinti savo pajėgumus ir atgrasymo, oro gynybos ir kolektyvinės gynybos poziciją rytiniame flange, be kita ko, pradėjus operaciją „Eastern Sentry“ ir plėtojant visą spektrą pagal šią operaciją numatytų priemonių;

4. ragina Tarybą ir Komisiją padidinti sankcijų Rusijai veiksmingumą ir poveikį, kad būtų galutinai panaikintos Rusijos galimybės tęsti žiaurų agresijos karą prieš Ukrainą ir kelti grėsmę kitų kaimyninių šalių saugumui; ragina nedelsiant priimti griežtą 19-ąjį sankcijų paketą, nukreiptą prieš pagrindinius Rusijos pajamų šaltinius; ragina Tarybą kartu su partneriais iš Amerikos išlaikyti ir išplėsti sankcijų Rusijai politiką ir panašią sankcijų politiką taikyti visoms ją įgalinančioms valstybėms, įskaitant Baltarusiją, Iraną ir Šiaurės Korėją, taip pat taikyti sankcijas Kinijos subjektams, tiekiantiems dvejopo naudojimo prekes ir karinės paskirties prekes, kurių reikia dronų ir raketų gamybai; ragina taikyti tikslines sankcijas šešėliniam Rusijos laivynui ir imtis tolesnių veiksmų prieš jį, pasinaudojant visomis teisinėmis galimybėmis siekiant sustabdyti jo operacijas, joms trukdyti arba jas apsunkinti, turint omeny galimą jo vaidmenį paleidžiant dronus į ypatingos svarbos infrastruktūros objektus; ragina Tarybą

sistemingai spręsti ES įsisteigusių piktavališkų trečiųjų šalių subjektų sankcijų apėjimo problemą atliekant išsamius tyrimus ir taikant griežtesnes baudas subjektams, kurie pažeidžia sankcijas arba nevykdo išsamaus patikrinimo pareigos atlikdami eksporto kontrolę ir tikrindami galutinius naudotojus; pakartoja, kad bet kokios formos parama, kurią agresoriui teikia tokios valstybės kaip Iranas, Šiaurės Korėja ar Kinija, turi turėti tiesioginių pasekmių visiems kitiems santykiams su šiomis šalimis, įskaitant prekybą;

5. atkreipia dėmesį į tai, kad ES ir jos valstybės narės išlieka tvirtai įsipareigojusios laikytis taisyklėmis pagrįstos tarptautinės tvarkos ir dėti visas diplomatines pastangas, kad būtų pasiekta visapusiška, teisinga ir ilgalaikė taika Ukrainoje, visapusiškai gerbiant jos suverenitetą, nepriklausomumą ir teritorinį vientisumą atsižvelgiant į jos tarptautiniu mastu pripažintas sienas; šiuo atžvilgiu ragina valstybes nares ir ES glaudžiai ir veiksmingai koordinuoti savo diplomatines iniciatyvas daugiašalėse organizacijose, įskaitant Jungtines Tautas, siekiant kovoti su Rusijos sisteminiais tarptautinės teisės pažeidimais;

6. ragina Komisiją ir Tarybą parengti veiksmų planą dėl priemonių, kuriomis būtų užkirstas kelias Rusijos hibridinio karo prieš ES eskalavimui sausumos, oro erdvės, jūrų ir skaitmeninėje srityse ir su juo kovojama; atkreipia dėmesį į tai, kad toks veiksmų planas suteiks galimybių ES imtis atsakomųjų priemonių, atitinkančių prieš ES vykdomos priešiškos veiklos sunkumą ir intensyvumą; ragina valstybes nares, koordinuojant su NATO sąjungininkais, peržiūrėti dalyvavimo reaguojant į visų rūšių grėsmes taisykles siekiant užtikrinti, kad pagal jas būtų parengtas tinkamas atsakas į novatoriškiausias grėsmes; pabrėžia, kad ES turi parodyti ryžtą ir įrodyti, kad bet koks ES nepriklausančios šalies bandymas pažeisti valstybių narių suverenitetą nedelsiant sulauks atsakomųjų veiksmų;

7. pabrėžia, kad įvairi sabotažo ir hibridinė veikla, kurios Rusija ėmėsi prieš ES, prilygsta valstybės remiamam terorizmui, net jei ji negali būti pripažinta ginkluotu išpuoliu; todėl pabrėžia, kad Rusijos priešiškiems veiksmams, kuriais pažeidžiamas ES valstybių narių teritorinis suverenitetas, kenkiama jų institucijų vientisumui ir tiesiogiai keliama grėsmė civilių gyventojų saugumui, reikia taikyti galiojančias teisines kovos su terorizmu sistemas; ragina Komisiją inicijuoti procedūrą, pagal kurią Rusija dėl pinigų plovimo ir teroristų finansavimo būtų pripažinta didelės rizikos trečiąja valstybe, kaip numatyta Reglamente (ES) 2016/1675[1], kaip vieną iš būdų siekiant apriboti Rusijos gebėjimą vykdyti valstybinį terorizmą;

8. smerkia Rusiją už tyčinį GNSS signalų (įskaitant GPS) trikdymą ir

---

[1] 2016 m. liepos 14 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2016/1675, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 nustatant strateginių trūkumų turinčias didelės rizikos trečiąsias valstybes, (OL L 254, 2016 9 20, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2016/1675/oj).

klastojimą Baltijos jūros ir Juodosios jūros regionuose ir kitose teritorijose, nes tai kelia rimtą pavojų civilinės aviacijos saugai ir jūrų transportui; primena, kad Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos taryba pareikalavo, kad Rusija vykdytų savo tarptautinius įsipareigojimus pagal Tarptautinės civilinės aviacijos konvenciją ir užtikrintų, kad trikdymai būtų nedelsiant nutraukti; ragina Tarybą ir Komisiją imtis atitinkamų priemonių, kad būtų daromas pakankamas spaudimas Rusijai nutraukti šią piktybinę veiklą ir padidintas palydovinės navigacijos paslaugų stabilumas bei atsparumas trukdžiams;

9. ragina peržiūrėti ES pajėgumų planavimo procesą; yra įsitikinęs, kad pagrindinio tikslo procesas turėtų apimti ne tik krizių valdymą, bet ir kolektyvinę gynybą, įskaitant visą pajėgumų spektrą pagal nacionalinius ir tarptautinius pajėgumų tikslus; mano, kad ES turėtų apsvarstyti NATO modelį atitinkančius pajėgumų paskirstymo reikalavimus savo valstybėms narėms; mano, kad toks procesas galėtų būti tęsiamas per Europos gynybos semestrą; atkakliai tvirtina, kad būtina skubiai pereiti prie tikros Europos gynybos sąjungos, kuri papildytų NATO, remiantis esamomis sistemomis, kaip antai, numatytomis Baltojoje knygoje dėl Europos gynybos parengties 2030 m., ir kitomis priemonėmis; pabrėžia, kad tik glaudžiau integruodamasi, koordinuodama veiksmus ir sutelkdama išteklius ES gali veiksmingai reaguoti į didėjančias Rusijos grėsmes; pakartoja, kad visų valstybių narių suvereniteto ir teritorinio vientisumo apsauga yra pagrindinis ES principas, ir pažymi, kad reikia imtis skubaus, tvirto, vieningo ir proporcingo atsako siekiant apsaugoti piliečius ir ypatingos svarbos infrastruktūrą;

10. ragina siekti pažangos kuriant Europos vadovavimo ir valdymo struktūrą, kuri ne tik valdytų krizes pagal bendrą saugumo ir gynybos politiką (BSGP), bet ir veiktų kaip NATO vyriausiosios sąjungininkų pajėgų Europoje vadavietės (SHAPE) atitikmuo; pažymi, kad, siekiant išvengti dubliavimosi, tokia struktūra turėtų papildyti SHAPE ir suteikti tinkamus išteklius ES kariniam štabui (EUMS); pažymi, kad svarbu užtikrinti geresnį koordinavimą, įskaitant galimybę sudaryti nuolatinę tarpinstitucinę Rusijos krizės grupę, kuriai būtų pavesta tikruoju laiku atlikti stebėseną, greitai dalytis informacija ir sparčiai priimti operatyvinius sprendimus; mano, kad neseniai įvykęs įsibrovimas į ES oro erdvę skatina sparčią ir visapusišką pažangą tokiose srityse kaip dalijimasis žvalgybos informacija, bendra logistika ir sąveikumas saugumo ir suderintų viešųjų pirkimų srityje; ragina NATO ir ES dar glaudžiau bendradarbiauti siekiant stiprinti Europos gynybą ir atgrasymą; pabrėžia, kad reikia tvirto, tiksliai apibrėžto Europos ramsčio NATO struktūroje, galinčio ginti savo suverenitetą, kovoti su Rusijos grėsme ir veikti savarankiškai nuo NATO bei papildant NATO veiksmus;

11. ragina stiprinti koordinavimą, vienybę ir solidarumą tarp valstybių narių, ES institucijų ir NATO struktūrų, siekiant stebėti, perimti ir

neutralizuoti priešiškus dronus, be kita ko, rengiant bendrus mokymus ir pratybas bei keičiantis operatyvine žvalgybine informacija; pabrėžia, kad reikia įsteigti bendrus vadovavimo ir valdymo centrus visoms būsimoms bepiločių orlaivių ar kovos su jais iniciatyvoms; pabrėžia, kad visus bepiločių orlaivių pajėgumus reikia visapusiškai integruoti į įprastines oro gynybos pajėgas ir užtikrinti, kad jų sistemos būtų sąveikios su NATO integruota oro ir raketų gynybos struktūra; rekomenduoja sukurti struktūrinius nuolatinio dalijimosi žiniomis mechanizmus, be kita ko, ES ir NATO kontekste, ypač sparčiai kintančiose gynybos skaitmeninėje erdvėje ir kibernetinių pajėgumų srityse, siekiant supaprastinti bendras pratybas ir sąveikumą visose valstybėse narėse;

12. ragina ES ir jos valstybes nares aprūpinti valdžios institucijas kovos su dronais priemonėmis tokiuose ypatingos svarbos infrastruktūros objektuose kaip oro uostai ir elektrinės; pažymi, kad tokios priemonės turi būti tinkamos naudoti civilinėje aplinkoje ir turi atitikti daugiasluoksnės gynybos modelį, apimantį keletą sistemų, kurios gali numušti dronus kinetiniu ir elektroniniu būdu;

13. pabrėžia, kad reikia remti NATO rytinio flango ir Juodosios jūros regiono valstybes nares plėtojant žvalgybinės informacijos rinkimo pajėgumus ir nustatant bei sekant už ES išorės sienų kylančias grėsmes, pvz., hibridines operacijas, išpuolius prieš ypatingos svarbos infrastruktūrą, migracijos instrumentalizavimą ar dronų įsibrovimus, siekiant padidinti ES informuotumą apie padėtį ir gebėjimą veiksmingai nuspėti grėsmes; atkreipia dėmesį į tai, kad tokie pajėgumai turėtų apimti dronų stebėjimo sistemas ir kitas technologijas, leidžiančias vykdyti stebėjimą iš oro ES pasienio regionuose, taip pat perimti oru atskrendančius pavojingus objektus; pabrėžia, kad siekiant apsaugoti piliečius ir ypatingos svarbos infrastruktūrą bei sėkmingai atgrasyti grėsmes, nepaprastai svarbu turėti veiksmingą, daugiasluoksnę iššvalgymo ir gynybos sistemą;

14. ragina valstybes nares ir Europos gynybos agentūrą (EGA) skubiai konsoliduoti nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo (PESCO) projektą „Integruota daugiasluoksnė oro ir priešraketinė gynybos sistema“ (IMLAMD), ypač mažinant grėsmę, kurią kelia pigūs bepiločiai orlaiviai, laikantis NATO integruotos oro ir priešraketinės gynybos struktūros, siekiant nustatyti ir perimti visus iš ES nepriklausančių šalių oru atskrendančius pavojingus objektus, ypač palei rytinį flangą; primygtinai tvirtina, kad Europos investicijos į tolimojo nuotolio tiksliųjų ginklų sistemas ir sustiprintą oro gynybą yra itin svarbios siekiant užtikrinti atgrasymą, sumažinti riziką, kad Rusija pasinaudos pažeidžiamumo aspektais, apsaugoti piliečius bei ypatingos svarbos infrastruktūrą; pabrėžia, kad su tais pajėgumais susijusiems projektams turėtų būti taikomos didesnės EGF finansavimo normos, kaip jau taikoma PESCO projektams;

15. ragina Komisiją glaudžiai bendradarbiauti su Europos investicijų banko grupe ir EGA siekiant užtikrinti visapusišką požiūrį, pagal kurį

derinamas pajėgumų plėtojimas ir finansavimas, ir pritaikyti savo gynybą ir gynybos pramonės politikos priemones siekiant užtikrinti, kad jos atitiktų savo paskirtį; ragina valstybes nares gerokai padidinti EGA darbuotojų skaičių ir biudžetą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos tinkamai ir laiku plėtoti pajėgumus ir vykdyti bendrus viešuosius pirkimus, ir ragina EGA parengti specialų lankstų biudžetą bepiločiams orlaiviams, kuris apimtų visą pajėgumų gyvavimo ciklą; pabrėžia, kad reikia skubiai daug investuoti į dronus ir kovos su dronais įrangą; palankiai vertina tai, kad priemonė SAFE ir gynybai skirto nuosavo kapitalo priemonė naudojamos siekiant padidinti gamybą, užsitikrinti tiekimo grandines ir remti mažųjų ir vidutinių įmonių dalyvavimą bepiločių orlaivių sektoriuje;

16. palankiai vertina ES dronų sienos iniciatyvą, apie kurią paskelbė Komisijos Pirmininkė U. von der Leyen, Komisijos narys Andrius Kubilius ir Komisijos pirmininko pavaduotoja ir Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai Kaja Kallas, ir Rytų flango sergėjimo iniciatyvą ir pažymi, kad Komisijos nario A. Kubiliaus nurodytas plataus užmojo terminas jai užbaigti reiškia, kai ji turi būti skubiai įgyvendinta kaip platesnio ES ir NATO rytinio flango gynybos skydo dalis, reaguojant į pakartotinius Rusijos oro erdvės pažeidimus, pabrėždamas poreikį užtikrinti, kad ji visapusiškai apimtų visas valstybes nares, susiduriančias su tiesioginėmis saugumo problemomis palei pietinį flangą; ragina Komisiją, Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir valstybes nares, glaudžiai bendradarbiaujant su NATO, greičiau parengti konkretų operacijos planą jam skubiai įdiegti; ragina Komisiją 2025 m. spalio 23–24 d. Europos Vadovų Tarybos susitikime pateikti nuoseklų planą; pripažįsta, kad didelės dronų sustabdymo sąnaudos kelia iššūkį, ir ragina vykdyti bendras programas, kuriomis būtų skatinamas ekonomiškai efektyvių kovos su bepiločiais orlaiviais pajėgumų plėtojimas;

17. ragina Komisiją skubiai išnagrinėti visus valstybių narių prašymus, susijusius su savanorišku jų nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų pritaikymu, siekiant patenkinti bepiločių orlaivių pajėgumų plėtojimo finansavimo poreikius;

18. pabrėžia, kad skubiai reikia stiprinti jūrų stebėjimą, ir mano, kad dėl naujo hibridinio karo operatyvinio aspekto būtina integruoti jūrų saugumo ir kovos su bepiločiais orlaiviais strategijas, be kita ko, stiprinant povandeninio stebėjimo pajėgumus; palankiai vertina tai, kad pradėtos tokios NATO vadovaujamos operacijos kaip „Baltic Sentry“ siekiant apsaugoti ypatingos svarbos povandeninę infrastruktūrą ir padidinti informuotumą apie padėtį jūroje; atkreipia dėmesį į ES Juodosios jūros strategijos ir jūrų saugumo centro svarbą, nes jais siekiama didinti laivybos saugą ir jūrų saugumą;

19. ragina Komisiją visapusiškai bendradarbiauti su bepiločių orlaivių gamintojų atstovais valstybėse narėse, įskaitant dvejopo naudojimo

bepiločių orlaivių ir palydovų gamintojus;

20. ragina toliau stiprinti ir įvairinti žaliavų tiekimą, atsižvelgiant į besiplečiančią bepiločių orlaivių gamybą, ir atsižvelgdamas į tai pabrėžia ES ypatingos svarbos žaliavų akto[1], kuris yra atspirties taškas visapusiškiems, nuosekliems ir strateginiams veiksmams, svarbą; pabrėžia strateginę ES partnerystės su Ukraina, Kanada ir Lotynų Amerika svarbą;

21. pabrėžia, kad bepiločių orlaivių technologinė raida reikalauja lankstumo ir sparčios modernizacijos, o tam reikia sudaryti palankesnes sąlygas būsimomis ES iniciatyvomis; pažymi, kad ES yra linkusi pirmenybę teikti sudėtingiems ir brangiems pažangiausiems sprendimams, kurių pristatymas neretai labai vėluoja; ragina nuolat investuoti į gynybos inovacijas ir technologijas siekiant remti EGTPB ir panaikinti investicijų bei mokslinių tyrimų spragas gynybos technologijų srityje ir pažymi, kad pajėgumų planavimas, moksliniai tyrimai, plėtojimas, viešasis pirkimas ir valdymas turėtų būti vykdomi bendrai ir žvelgiant iš Europos perspektyvos; pabrėžia strateginę su gynyba susijusios gamybos svarbą ir poreikį užtikrinti, kad krizės metu gamybos apimtį būtų galima greitai padidinti; ragina valstybes nares užtikrinti reglamentavimo aplinką ir viešojo pirkimo procesus, kuriuose būtų koordinuojama ir integruojama esama Europos ekosistema su strateginiais partneriais;

22. pažymi, kad dėl bepiločių orlaivių pajėgumų reikia žymiai paspartinti karinio mobilumo pajėgumus, taip pat reikalingas greitas tarpvalstybinis įrangos ir personalo judėjimas, ypač sutelkiant dėmesį į patikrinimus kertant sieną, muitinės procedūras ir muitinio įforminimo procesus; pabrėžia, kad siekiant patikimo atgrasymo reikalingas stipresnis, realus ir veiksmingas karinis mobilumas visuose ES koridoriuose ir sienų apsauga; ragina ES institucijas pritarti pasiūlymui kitoje DFP dešimteriopai padidinti karinio mobilumo finansavimą ir daug investuoti į dvejopo naudojimo infrastruktūrą, ypač pasienio regionuose; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad ir toliau reikalinga karinė Šengeno erdvė, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos veiksmingam gynybos išteklių judėjimui visoje ES; atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą dėl karinio mobilumo bendrojo rinkinio, nes tai yra žingsnis siekiant atsižvelgti į šiuos reikalavimus;

23. pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti visapusiškus bepiločių orlaivių pajėgumus, reikia nustatyti tiek bepiločių orlaivių, tiek kovos su jais plėtojimo tikslus; ragina Komisiją pasiūlyti ES aplinkos srities teisės

---

[1] 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1252, kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus ypatingos svarbos žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 ir (ES) 2019/1020 (OL L, 2024/1252, 2024 5 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

aktų išimčių, taikomų bepiločių orlaivių gamykloms;

24. ragina valstybes nares ir Komisiją visapusiškai dalyvauti iš dalies keičiant atitinkamas ES ir nacionalines reglamentavimo sistemas, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos bet kokiems būsimiems bepiločių orlaivių ir kovos su jais pajėgumams, ypač atsižvelgiant į ginkluotųjų pajėgų dalyvavimą; palankiai vertina visus konkrečius projektus, kuriais siekiama užpildyti pajėgumų spragas dronų ir kovos su dronais karo srityse ir sukurti daugiasluoksnę stiprią technologiškai pažangių sistemų zoną; ragina valstybes nares apsvarstyti galimybę tokių projektų vykdymui pasinaudoti Europos gynybos srities bendrų interesų projektų sistema;

25. pabrėžia, kad akivaizdžios Rusijos provokacijos yra aktyvi hibridinio karo strategija baimei ir nepasitikėjimui sėti ir jomis siekiama išmėginti ir destabilizuoti ES valstybių narių ir NATO sąjungininkių visuomenes; todėl akcentuoja visuomenės atsparumo ir pasirengimo svarbą, kaip pažymima S. Niinistö pranešimo dėl Europos civilinio ir karinio pasirengimo ir parengties rekomendacijose; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti greitą Europos vidaus saugumo strategijos („ProtectEU“) ir pasirengimo krizėms strategijos įgyvendinimą siekiant užtikrinti visapusišką parengtį ir apsaugą nuo grėsmių, kurias kelia Rusijos vykdomi Europos oro erdvės pažeidimai, ir kitų grėsmių; pabrėžia, kad šiuo atžvilgiu reikia pakankamo ES finansavimo pagal dabartinę ir būsimą DFP; rekomenduoja parengti išsamias nacionalines civilinės gynybos prieš orlaivių ir raketų keliamas grėsmes, įskaitant bepiločius orlaivius, strategijas, užtikrinant parengtį nacionaliniu, regioniniu, savivaldos, bendrijų ir namų ūkių lygmenimis, ir užtikrinti, kad šiose strategijose dėmesys būtų skiriamas ankstyvojo perspėjimo sistemoms vietos gyventojams, aiškiems nurodymams dėl reagavimo elgesio ir saugomų erdvių (slėptuvių);

26. primena, kad pagal Reglamentą (ES) Nr. 833/2014[1] Rusijoje registruotiems arba Rusijos veiklos vykdytojų eksploatuojamiems orlaiviams neleidžiama įskristi į Europos Sąjungą, išskyrus nedideles išimtis; primena, kad, nors šiuo metu nė viena ES oro transporto bendrovė skrydžių į Rusijos Federacijos oro erdvę, iš jos ar virš jos nevykdo po to, kai buvo numuštas Malaizijos oro linijų skrydžio Nr. 17 lėktuvas, kai kurie oro vežėjai iš ES nepriklausančių šalių skrydžius toliau vykdo, nepaisydami su karu susijusios rizikos ir mokesčių už skrydžius virš Rusijos; pabrėžia, kad dėl tokių skrydžių mokesčių Rusijai kasmet sumokama apie 18 mln. EUR vien už Kinijos oro vežėjų iš Schipholio oro uosto vykdomus skrydžius; primena, kad oro susisiekimas tarp ES ir Kinijos šiuo metu reglamentuojamas dvišaliais valstybių narių ir Kinijos susitarimais; ragina Komisiją ir

---

[1] 2014 m. liepos 31 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 833/2014 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje (OL L 229, 2014 7 31, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj).

valstybes nares, atsižvelgiant į plataus masto agresijos karą Ukrainoje, iš naujo išnagrinėti dvišalius susitarimus ir pasiūlyti priemones, kuriomis Rusijai būtų užkirstas kelias pelnytis iš skrydžių mokesčių;

27. pabrėžia, kad reikia tvirčiau koordinuoti civilinę ir karinę oro erdvę; šiuo atžvilgiu pabrėžia, kad reikalingas holistinis požiūris, kuris taip pat būtų orientuotas į geresnį policijos pajėgų ir civilinių institucijų aprūpinimą priemonėmis, skirtomis aptikti dronus ir nuo jų gintis; remia bendras modeliavimo ir sustabdymo pratybas, kuriose dalyvautų civilinės, teisėsaugos ir karinės organizacijos, siekiant didinti pasirengimą įvairių sričių grėsmėms; pažymi, kad tokios pratybos turėtų būti atliekamos reguliariai, taip užtikrinant ilgalaikį pasirengimą ir sąveikumą;

28. ragina Komisiją ir valstybes nares kartu kurti saugias, patikimas ir atsparias ryšių ir dalijimosi informacija sistemas, kuriomis naudotųsi teisėsaugos bei saugumo agentūros ir civilinės institucijos saugumo klausimais, ypač krizių metu; pakartoja, kad svarbu stiprinti kibernetinį saugumą ir strateginę komunikaciją pavojų ir apsaugos priemonių klausimais, kad būtų stiprinamas kolektyvinis atsparumas;

29. ragina valstybes nares aktyvuoti ES sutarties 42 straipsnio 7 dalį, kai tokie didelio masto agresyvūs veiksmai prilygsta ginkluotam išpuoliui arba prisideda prie rengimosi numatomam įvykdyti išpuoliui; primygtinai ragina ES ir jos valstybes nares nustatyti veikimo procedūras ir mechanizmus tuo atveju, jei valstybė narė aktyvuoja ES sutarties 42 straipsnio 7 dalį;

30. ragina sustiprinti ES rytinę sieną atsižvelgiant į nuolatinį Rusijos ir Baltarusijos daromą spaudimą instrumentalizuojant migraciją prie ES išorės sienų, kad būtų galima teikti greitą ir lanksčią paramą valstybėms narėms šalinant bet kokias technologines ir operatyvines spragas ore, sausumoje ar vandenyje, kai tik jų atsiranda;

31. ragina gerokai sustiprinti bendradarbiavimą su Ukraina gynybos srityje, visų pirma dronų technologijų ir atsakomųjų priemonių srityje, taip pat stiprinti valstybių narių ir Ukrainos bendradarbiavimą pramonės srityje; ragina Komisiją ir valstybes nares bei jų gynybos pramonės įmones apsvarstyti galimybę remti Ukrainos pramonę, į ją investuoti ir su ja bendradarbiauti, siekiant laikantis Danijos modelio išnaudoti visą gamybos pajėgumų Ukrainoje potencialą; primygtinai ragina valstybes nares ir jų gynybos pramonės įmones steigti bendras įmones ir vystyti partnerystes su Ukraina bendrai kuriant gynybos produktus Europos Sąjungoje, visų pirma dronų, kovos su dronais technologijų ir ilgojo nuotolio atakų pajėgumų srityje;

32. palankiai vertina Ukrainos prezidento Volodymyro Zelenskio pareiškimą, kad Ukraina pradės nuosavybinių gynybos technologijų gamybą užsienio rinkoms ir eksportą pirmenybiniams Europos ir

NATO partneriams; pripažįsta, kad Ukraina yra sukaupusi daug žinių ir patirties dronų ir kovos su dronais technologijų gamybos srityje, ir tikisi, kad ES ir jos valstybės narės pasimokys iš šios patirties ir žinių, taip pat atkreipia dėmesį į galimą Ukrainos karinės ir pramoninės praktinės patirties, sukauptos Rusijos invazijos metu, indėlį; ragina Komisiją kartu su EGA koordinuoti bepiločių orlaivių licencijų pirkimą iš Ukrainos, kad to norinčios valstybės narės galėtų gaminti bepiločius orlaivius; ragina valstybes nares formalizuoti bendradarbiavimą ir sukurti struktūras, kurios palengvintų keitimąsi įgyta patirtimi, techninėmis žiniomis ir geriausia praktika, be kita ko, pasinaudojant ES ir NATO formatu; ragina ES ir NATO bendradarbiauti institucionalizuojant Ukrainos mūšio lauke įgytą patirtį integruojant doktrinos ir technologijų naujoves į ES ir NATO pasirengimą šiuolaikinėms mūšio sąlygoms;

33. ragina skubiai baigti rengti EGPP teisės aktus ir juos taikyti kartu su priemone SAFE, siekiant skirti finansinius išteklius mokymuisi iš Ukrainos ir Ukrainos rėmimui kariavimo bepiločiais orlaiviais srityje; pripažįsta nuolatinį vaidmenį, kurį atlieka Dronų koalicija standartizuojant bepiločius orlaivius, jos gyvybiškai svarbią pagalbą Ukrainai ir jos vaidmenį užtikrinant, kad valstybės narės neatsiliktų nuo greitai kintančių reikalavimų mūšio lauke;

34. pakartoja, kad pastarojo meto agresyvūs Rusijos veiksmai nei dabar, nei ateityje neturi atgrasyti ES ir jos valstybių narių nuo jų ilgalaikio įsipareigojimo remti Ukrainą jai įgyvendinant savo prigimtinę teisę gintis ir primena, kad Ukrainos saugumas prisideda prie visos Europos saugumo; pabrėžia, kad labai svarbu padėti Ukrainai stiprinti savo oro gynybos pajėgumus, nes operacijos Ukrainos danguje mažina dronų patekimo į ES teritoriją riziką; mano, kad karo baigtis ir tarptautinės bendruomenės užimama pozicija atliks labai svarbų vaidmenį darant įtaką būsimiems Rusijos agresyviems veiksmams Europoje ir už jos ribų; primygtinai ragina visas valstybes nares nedelsiant teikti papildomą karinę pagalbą ir bendrai vykdyti Ukrainai skirtų papildomų pajėgumų viešuosius pirkimus, visų pirma oro gynybos šaudmenų srityje; ragina panaikinti apribojimus dėl Ukrainai pristatytų Vakarų šalių ginklų sistemų naudojimo prieš karinius taikinius Rusijos teritorijoje, nes jais naudojamasi vykdant išpuolius prieš Ukrainos gyventojus ir ypatingos svarbos civilinę infrastruktūrą;

35. pakartoja savo raginimą valstybėms narėms ir G7 partnerėms nedelsiant pritarti Komisijos pasiūlymui panaudoti visą įšaldytą Rusijos turtą kaip pagrindą didelei dotacijai ir paskolai Ukrainai, kurios grąžinimas priklausytų nuo to, ar Rusija ateityje sumokės karo reparacijas, nes tai yra teisiškai pagrįstas ir finansiškai reikšmingas būdas išlaikyti ir padidinti ES paramą Ukrainos kariniams poreikiams, įskaitant gynybą nuo dronų;

36. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei

užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, NATO generaliniam sekretoriui ir Ukrainos prezidentui bei parlamentui.